

ACC. N:R M. 13624:1-3.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Josef Brandting, Hermanstorp*
Härad: *Konga* Berättare: *Frans Johansson, "Öd. 1951."*
Socken: *Hermanstorp* Berättarens yrke: *lantbr., senare industriarb.*
Uppteckningsår: *1923; inhämn. 1955* Född år *1870* i *Hermanstorp*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

*Jakt och djurfångst. s. 1-3.
(götter huvudsakl. varg)*

LUF 101.

13624:1.

ACC. N:R M. _____ L U F. 101.

vargskallet 1840-42.

Det var tredize för Ugnans och Öjes lycka, som vargarna något av åren 1840-42 hade rivit kreatur, varför lund hären gick till skallvästare, vilken bodde i Stångmåla by i Linneryd socken. Medelst lundkavle ortade denne då folket från nämnda Linneryd och södra Berumactorp till vargskall. Varje gård skulle hålla vissa fånare varqvät. Dessa späntes så ut från Kacksjöos i Rottum till Kacksjön och från Kacksjön till Öjen. Utefter nästan placerades skustar och karlar med vargspjut. Det övriga folket hade så tyst som möjligt smugit sig ut till Linnerydsgärdens varifrån skallet skulle utgå. Beväpnade med klubbar, gjorda av med ratten uppgivda träd och på vilka rotknälen länmats konar, tunnarna och dylikt sattes så skallet i gång. Varje man i skallet skulle ständigt komma se sina båda sidokamrater. Det bekräftades nog, och ty det var tre riksdalens belänning till den som tödats varq och ty

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUNDLuf 101
1.

13624:2.

ACC. N:R M.

L U 4 101

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

riksdalers böter för den som lät återvändande varg
gå sig förlia. Det var ett obekvämligt väsen i skogen
och vargarna drivas av detta med rädsla. Där sköts
tre vargar medan två återvände. Den ene av dessa
mötte min farfar Sven Jönsson, Ormskåpa i flykt
vid Stobbalum. Med sin klubba dödade han den,
men stövlarna fastnade i flykt. Den andre vargen
han kom på en brant asplig för skallenämnen
tills han förunderligt hoppade över den överkastade
vorrågsdjängren vilken alltså lät vargen gå
över. Vid därpå följande förhör anförde han också
detta till sitt försvar. Sedan vidberörande hade
tagit terrängen i betraktande fiskaändes djängren
från fastställda böter.

Vargstup och vargrop.

"Vargrop anlade man för att fånga varg och även
än i. Dytika ropar anlades förstådesvis vid foten
av ett stup. De gjordes på så sätt att man grävde

2.

13624:3.

ACC. N:R M.

L U 101.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3.

en cirka 4 alnar djup grop med laböta väggar eller ännu
hellre vitare utåt och smalare upptill. I gropens mitt ställ-
des en stång med en kort tvärsida upptill. På denna tvärs-
ribba band man på kvällen fast en levande häna, en kotte
eller annat djur. Särskilt läcktes gropan först med smala
björkslyor och därpå fint ris och massa. Djurets skrika
lockade rovdjuret som föll i gropan när det skulle lugna
sitt byte."

Jakt vid åter.

"Ett kadaver av t.ex. en häst, eller av något sjuka
dött annat djur, placerade man framför gaveln på
ledugården för att locka dit varg eller riv. Måns-
skrubnätter sköt man så dessa gaveln gluggen
från höslennet".

"När fåbräken ute på bete fick nos på ett
vargen var i närheten sprang de ihop, ställde ansar-
na mot varandra å med hornen utåt allihop, å var
på det sättet beredda att möta vargens angrepp".